

Venster op individuele aandachtspunten en algemene noden

Binnen enkele maanden is BelRAI verplicht in alle woonzorgcentra. Alweer een nieuwe administratieve verplichting zonder veel toegevoegde waarde? Of is het dan toch een nuttig instrument waar we mee aan de slag kunnen? Vragen voor ervaringsdeskundige Hilde Depuydt. 'Ik zie veel mogelijkheden wanneer alle zorginstellingen BelRAI volledig uitgerold zullen hebben.'

BelRAI LTCF ofwel het Belgian Resident Assessment Instrument Long Term Care Facility wordt vanaf juni 2023 verplicht in alle woonzorgcentra in België. Elke nieuwe bewoner wordt vanaf dan met BelRAI geëvalueerd, met een voorziene herevaluatie om de zes maanden. De implementatie ervan roept veel vragen op in het werkveld, want wat is de meerwaarde van de BelRAI en wat betekent dit nu in de praktijk? Hilde Depuydt is beleidsmedewerker in woonzorgcentrum Ter Meeren, leidde daar twee jaar geleden het BelRAI-pilootproject en kijkt er nu op toe dat BelRAI LTCF succesvol verder uitgerold wordt in het woonzorgcentrum.

DE ZORGNODEN IN KAART GEBRACHT

BelRAI zorgt ervoor dat zorgverleners op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze gegevens kunnen verzamelen via een uitgebreide vragenlijst. Die gegevens gaat men vervolgens gebruiken om een kwaliteitsvol, overkoepelend zorgplan op te stellen voor iedereen die behoefte heeft aan (complexe) zorgverlening. Het is een hulpmiddel voor zorgverleners én organisaties om de noden en het functioneren van personen in allerhande zorgsituaties op te volgen.

Hilde Depuydt: 'Met BelRAI wordt meer dan alleen het medische in kaart gebracht, ook psychische en sociale aspecten komen aan bod. Nu de uitrol ervan in heel wat organisaties bezig is, zal dat ervoor zorgen dat informatie eenvoudiger kan doorstromen van de ene naar de andere zorginstelling en dat telkens in dezelfde, gestandaardiseerde taal. BelRAI maakt het mogelijk om bijvoorbeeld informatie van een persoon te ontvangen die opgenomen is in het ziekenhuis en daarna rechtstreeks naar het woonzorgcentrum zal verhuizen. Dat maakt het praktischer dan het algemeen zorgdossier dat we nu kennen, want de BelRAI verhuist als het ware mee met de persoon en is voor alle zorgorganisaties toegankelijk.'

HET PILOOTPROJECT

Woonzorgcentrum Ter Meeren was twee jaar geleden een van de eersten om met het pilootproject BelRAI van de Vlaamse overheid te starten. Hilde Depuydt kreeg toen samen met campusdirecteur Eddy Devolder een uitgebreide opleiding tot BelRAI-trainer. Eenmaal die na vijf maanden afgerond was, leidden ze zelf zes collega's in Ter Meeren op tot indicatiestellers. 'Aan

de bespreking van een BelRAI-dossier werken medewerkers van verschillende disciplines mee, die allen drie dagen rond de beoordelingsdatum met en bij de bewoner hebben gewerkt. Alleen de mensen die opgeleid zijn tot trainer of indicatiesteller mogen de BelRAI-beoordeling zelf invullen, want zij kennen de universele taal die daarvoor nodig is.'

“Ik kan elk woonzorgcentrum aanraden om iemand halftijds vrij te stellen voor de opstart van BelRAI, zelfs in tijden van personeelstekort.”

Ter Meeren bestaat uit tien zorgwoningen, met telkens acht tot vijftien bewoners. Alle indicatiestellers kregen vaste woningen toegewezen, waar zij verantwoordelijk zijn voor de beoordelingen. 'Samen hebben we op één

jaar tijd alle 112 bewoners van ons woonzorgcentrum van een BelRAI-beoordeling kunnen voorzien. Dat was ontzettend tijdsintensief; per bewoner dienden we alle informatie te verzamelen, ook bij familie, vrienden en artsen', herinnert Hilde Depuydt zich.

TIJD ALS STRUIKELBLOK

Naast de beoordelingen zelf, nam ook de opstart van het BelRAI-pilootproject veel tijd in beslag. Hilde Depuydt zelf maakte daar ongeveer de helft van haar jobtijd voor vrij. 'Ik kan elk woonzorgcentrum aanraden om iemand halftijds vrij te stellen voor de opstart van BelRAI, zelfs in tijden van personeelstekort. Het gaat om meer dan alleen de opleiding en het invullen van beoordelingen, het gaat er ook om manieren te vinden om BelRAI levend te houden in de organisatie en het personeel enthousiast te maken én te houden. Dit is niet iets dat je er even bijneemt, er moet écht tijd voor vrijgemaakt worden. En dat is

Hilde Depuydt
Staf/beleidsmedewerker Woon- en Zorgcentrum Ter Meeren

“

Op termijn kan dit systeem een enorme tijdsbesparing betekenen. De opstart zal tijdsintensief zijn, maar eenmaal alle sectoren het systeem in de vingers krijgen, dan ben ik absoluut overtuigd van de meerwaarde.

in een sector die al met personeelstekort kampt, zeker geen evidentie.”

Het enthousiasmeren van het personeel is niet altijd een eenvoudige taak, zelfs al ziet iedereen in Ter Meeren de toegevoegde waarde van BelRAI in. 'Ik probeer als een van de trekkers van het project te kijken hoe ik ervoor kan zorgen dat de tijd die voor BelRAI nodig is, ook vrijgemaakt kan worden. Het moet haalbaar blijven voor iedereen. In drukke tijden, zoals de kerstperiode bijvoorbeeld, doen we minder beoordelingen en staat alles even op een lager pitje. Door er soms wat meer energie in te steken, maar ook toe te laten en te aanvaarden dat er periodes zijn waarin er minder tijd is, probeer ik de druk op het personeel te verlagen. Dat is heel belangrijk, want op die manier blijft iedereen gemotiveerd.'

Tijdens het pilootproject vulde elke indicatiesteller in Ter Meeren de hele beoordeling zelf in, in combinatie met besprekingen op overlegmomenten. Vandaag de dag pakken ze het een beetje anders aan. 'Zichtbare zaken,

zoals het dragen van een bril of het gebruiken van een rolstoel, moeten niet besproken worden, die zijn duidelijk. Door basisinformatie zoveel mogelijk op voorhand in te vullen, is er op de overlegmomenten tijd voor dingen die wél extra aandacht vragen. BelRAI stelt voorop dat een beoordeling met het hele team ingevuld moet worden, maar dan ben je per beoordeling en bewoner al snel twee uren bezig. Dat is helaas niet realistisch en dus proberen we waar mogelijk in te zetten op tijdswinst.”

“

Er komen dingen uit die je niet altijd verwacht, en dat is voor mij als kwaliteitscoördinator ontzettend interessant.

EEN GROTE MEERWAARDE

Voorlopig heeft het woonzorgcentrum zes indicatiestellers voor 112 bewoners. Om het werk

nog beter te verdelen, hebben ze hier besloten om in 2023 extra mensen op te leiden. Dat is ook voor de herbeoordelingen goed nieuws. 'Er wordt vooropgesteld om elke zes maanden voor alle bewoners een herbeoordeling te maken, maar dat is niet haalbaar. Wij hebben de keuze gemaakt om herbeoordelingen te doen wanneer we merken dat daar nood aan is of wanneer de zorgvraag van een bewoner verandert. Zelfs al beseffen we zeer goed dat regelmatige herbeoordelingen zeer zinvol zijn.'

Dat de BelRAI ook een grote meerwaarde heeft, zien ze in Ter Meeren, want nu alle bewoners een beoordeling hebben gekregen, komen er interessante dingen naar boven. Elke zorgvraag is anders en - wanneer het goed ingevuld is - is BelRAI een bijzonder waardevol instrument waaruit je veel kan leren. 'Bij ons in het woonzorgcentrum zien we individuele

zaken bij bewoners oplichten die we dan als aandachtspunten in de zorgplanning kunnen meenemen. Ook onderbelichte interesses of potentieel betreffende autonomie of participatie komen bijvoorbeeld naar voor. Daarnaast zijn er ook algemene zaken die we er uit kunnen halen. Zo hebben we opgemerkt dat er woningen zijn waar de fysieke zorg groter is, andere waar de psychische zorg belangrijker is én we hebben waargenomen dat onze bewoners zelden gebruik maken van de tuin en het terras, zelfs al beschikken alle woningen daarover. Er komen dingen uit die je niet altijd verwacht, en dat is voor mij als kwaliteitscoördinator ontzettend interessant. Ik ben in het woonzorgcentrum degene die deze zaken verder opvolgt en van een actieplan voorziet, maar dat kan natuurlijk pas wanneer er voldoende beoordelingen ingevuld zijn.'

DE TOEKOMST?

'Ik zie veel mogelijkheden wanneer alle zorginstellingen BelRAI volledig uitgerold zullen hebben', kijkt Hilde Depuydt vooruit. 'Op termijn kan dit systeem een enorme tijdsbesparing betekenen. De opstart zal tijdsintensief zijn, maar eenmaal alle sectoren het systeem in de vingers krijgen, dan ben ik absoluut overtuigd van de meerwaarde. Wanneer een nieuwe bewoner bij ons aankomt, dienen we vaak op korte termijn zoveel mogelijk informatie te vergaren via familie en vrienden. Met BelRAI gaan we op een heel eenvoudige manier over veel meer info beschikken en bijgevolg elke persoon op een betere én vooral persoonlijker manier kunnen ontvangen. Dat alleen al is fantastisch.'

"Soms is het dweilen met de kraan open"

In de jeugdzorg zijn de wachtlijsten legendarisch. Om jongeren sneller therapeutische steun te bieden, startten vrijwilligers met TEJO. JAC heeft dan weer vooral een onthaalfunctie. Daar is het vaak puzzelen om jongeren te kunnen doorverwijzen.

Jongeren die met problemen kampen, moeten soms maandenlang wachten vooraleer ze in het reguliere aanbod een plaats vinden. TEJO zorgt voor een tussenstap en biedt jongeren tussen tien en twintig jaar tien sessies bij een vaste therapeut, gratis en anoniem. Een pluspunt is dat de sessies onmiddellijk worden aangeboden. Er zijn in Vlaanderen - en intussen ook in Nederland - locaties waar jongeren op afspraak opgevangen worden. Tijdens de openingsuren kunnen ze zonder afspraak langskomen. Ook bellen en mailen kan.

TEJO werd in 2010 opgericht door Ingrid De Jonghe. Ze werkte voor een jeugdrechtbank en zag dat de hulpverlening tekort schoot, onder meer door de lange wachttijden. TEJO speelt daarop in, en kan door snelle hulp preventief werken om te vermijden dat problemen escaleren. Het hoofddoel is jongeren te deblokken en weer hun kracht te laten ontdekken.

FAALANGST

In 2021 werden er bij TEJO 3.689 jongeren

begeleid. Meest voorkomend probleem was faalangst en paniek, gevolgd door sociaal-relatieve issues, vragen over persoonlijke groei en identiteitsontwikkeling, somberheid, rouw en trauma.

“De afgelopen jaren zien we dat angst- en stressklachten sterk toenemen.”
Koen Browaeyts

Koen Browaeyts is psycholoog en heeft een eigen praktijk. Hij engageert zich daarnaast als voorzitter van TEJO: 'We bereiken veel jongeren in de puberleefstijd en dat brengt specifieke problemen met zich mee zoals identiteit en relaties. De afgelopen jaren zien we echter dat angst- en stressklachten sterk toenemen. Corona heeft dit duidelijk blootgelegd, maar we

merkten het al voor de pandemie begon. Er zijn de grote eisen vanuit de maatschappij, maar ook doembeelden die de toekomst onzeker maken - denk maar aan de klimaatcrisis en de fel gestegen prijzen voor woningen en energie. Jongeren liggen daar effectief wakker van. Stress en angst veroorzaken gerelateerde klachten zoals eetstoornissen, depressie en automutilatie.'

'Soms volstaan de tien sessies bij onze therapeuten niet', vervolgt Browaeyts. 'We krijgen immers ook heel zware zorgvragen die we niet zelf kunnen aanpakken. Bij acute crisissen is de reguliere sector verplicht om de jongere op te vangen. Dat landschap is erg versnipperd, en niet alle jongeren vinden er hun weg. We helpen hen dan bij de zoektocht.'

VRIJWILLIG ENGAGEMENT

TEJO loopt soms zelf vast in de wachtlijsten, want die veroorzaken een omgekeerde beweging. Hoewel de organisatie bij ernstige problemen een doorverwijsrol heeft, komen jongeren na hun opname opnieuw aankloppen, maar dan voor

ONTDEK ONZE NIEUWE SOFTWARE TITANLINK

WEB & MOBIEL

100% PERSONALISEERBAAR!

CREËER EN BEHEER MAKKELIJK HET WOONLEEFPLAN VAN UW BEWONERS

BEVEILIGD

GEBRUIKSVRIENDELIJK

MULTIDISCIPLINAIR

MEERTALIG

www.caresolutions.be

SOFTWARE CARE SOLUTIONS

Molenberglei 8,
2627 Schelle
T. 03 800 5 800
E. sales@caresolutions.be